

УДК 368.5:361.1:368.04

Навроцький С.А., д.е.н., головний науковий співробітник
Національний науковий центр „Інститут аграрної економіки”

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИЙ АЛЬЯНС ЯК МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У статті розкрито теоретико-методичні основи організації партнерства між фінансово-кредитними установами та проблеми фінансового контролю страхових організацій і розроблено науково-практичні рекомендації щодо удосконалення процесу нагляду, які спрямовані на підвищення прозорості, ефективності діяльності та фінансової надійності страховиків.

Ключові слова: фінансово-кредитний альянс, фінансовий контроль, достатність капіталу, страхові резерви, фінансовий стан, ризики, фінансова спроможність.

Nawrocky S.

FINANCIAL AND CREDIT AS A LEVER SOFTWARE ALLIANCE RESISTANCE OF INSURANCE COMPANIES: MODERN PROBLEMS AND PROSPECTS

In the article the theoretical and methodological foundations of the partnership between the organization's financial and credit institutions, financial supervision of insurance companies and developed scientific and practical recommendations to improve the process of supervision, aimed at increasing the transparency, efficiency and financial soundness of insurers. Based on the study results, it is proposed to develop a financial monitoring system that will minimize the factor of fraud through the introduction of the national system of e-governance, through which much simplified workflow, creation of a unified database of businesses and individuals will make it easier to monitor the interaction between financial market participants.

Keywords: financial and credit alliance, financial control, adequacy of capital, insurance reserves, risks, solvency.

Навроцкий С.А.

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИЙ АЛЬЯНС КАК РЫЧАГ ОБЕСПЕЧЕНИЯ СТОЙКОСТИ СТРАХОВЫХ КОМПАНІЙ: СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ

В статье раскрыты теоретико-методические основы организации партнёрства между финансово-кредитными организациями, финансового контроля страховых организаций и разработаны научно-практические рекомендации по совершенствованию процесса надзора, направленные на повышение прозрачности, эффективности деятельности и финансовой надёжности страховщиков.

Ключевые слова: финансово-кредитный альянс, финансовый контроль, достаточность капитала, страховые резервы, риски, платёжеспособность.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. У більшості розвинених країн відбувається консолідація банківського та страхового бізнесу, та як наслідок, формування такого альянсу проявляється у продажі страхових продуктів по страхуванню життя через банківські канали. Та в країнах СНД такий альянс банківських установ і страхових компаній створив специфічні взаємини між банківськими та страховими інституціями, із властивими тільки їм ризиками та перевагами. Завдяки такому зв'язку багато маловідомих страхових компаній отримали доступ до страхування ризиків, що дозволило їм отримати приріст премії по страхуванню, що вимірюється тисячами відсотків. Таке, стрімке зростання показників з страхування продемонстрували лише ті страховики, яким удалося акредитуватися при банках, що є лідерами вітчизняного ринку автокредитування. А така акредитація здійснюється з "неписаними правилами".

Це свого роду підміна банківськими інституціями не досить ефективного державного регуляторного органу.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. На сьогодні є нагальним здійснення аналізу сильних і слабких сторін консолідації банківського та страхового бізнесу в Україні, можливостей та небезпек, що відкриваються при її реалізації. Необхідно з'ясувати наскільки реальним є ризик пошкодження при майновому страхуванні та чи є необхідним страхування предмета застави якщо таким виступає, наприклад, автомобіль.

У зв'язку з цим, також, особливого значення набуває й проблема підтримання страховиками платоспроможності, яка є запорукою виконання ними взятих страхових зобов'язань. Важливу роль у розв'язанні цієї надзвичайно важливої науково-практичної проблеми відіграє фінансовий контроль, який виступає невід'ємною складовою фінансового менеджменту в страхових організаціях та одночасно – дієвим інструментом державного нагляду за страховою діяльністю.

Більшість учених визначають фінансовий механізм як сукупність форм, методів, важелів та інструментів (О.Д. Василик, В.М. Федосова, В.М. Суторміна, Н.С. Заєць, М.К. Фісенко, Т.Є. Бондар, О.П. Кириленко, П.С. Нікольський). Але, немає у даному питанні єдності. Є такі, що вбачають у фінансовому механізмі системні ознаки і визначають його як систему управління фінансами (А.М. Поддєрьогін, Л.Д. Буряк, Г.Г. Нам, Н.В. Колчина); систему управління фінансовими відносинами (Л.Д. Шеремет, Р.С. Сайфулін); систему дії фінансових важелів (І.Т. Балабанов); систему фінансових норм, методів, важелів та інструментів (О.М. Ковалюк). Водночас, Б.О. Райзберг, Л.М. Лозовський, О.Б. Стародубцева вважають фінансовий механізм складовою господарського механізму. В.П. Москаленко, О.В. Шипунова зазначають, що з метою більш раціонального та ефективного управління економікою підприємства в сучасних умовах господарювання необхідно поєднати економічний та фінансовий механізми в єдиний фінансово-економічний механізм підприємства. М.І. Крупка вважає, що оскільки фінансові й кредитні ресурси тісно взаємозв'язані й практично нерозривні, то доцільно розглядати єдину "фінансово-кредитну політику" і єдиний "фінансово-кредитний механізм".

Варто відзначити, що фінансовий механізм - це складна система, що складається з підсистем. Деякі фінансисти (О.О. Воєводін, А.М. Жилкіна) відокремлюють дві підсистеми: механізм управління фінансовими відносинами і механізм управління грошовими фондами. В.М. Опарін подає фінансовий механізм як взаємодію організаційної структури, фінансового забезпечення, фінансового регулювання та важелів впливу. Багато вчених під структурою фінансового механізму вбачають співіснування п'яти основних підсистем: фінансових методів, фінансових важелів, правового забезпечення, нормативного забезпечення, інформаційного забезпечення, а А.Д. Шеремет, Р.С. Сайфулін вирізняють шосту підсистему - фінансові відносини.

Дослідження фінансового механізму консолідації банківсько- страхового бізнесу України потребує проведення наукового аналізу розвитку фінансових ринків. Особливо актуальним є вивчення страхового та банківського ринку для з'ясування фінансового механізму формування консолідованої банківсько-страхової бізнес-архітектури в Україні.

Завдяки консолідації банківського та страхового бізнесу банківські установи можуть страхуватись від неповернення кредитів і позик. Страхові компанії, завдяки існуючим спеціальним процедурам, мають можливість оцінити фінансову ситуацію клієнта та юридичні аспекти даної дії. Доступність такого страхування сприяє збільшенню активності банківських установ, особливо в частині надання кредитів, а взяття на себе частини ризиків, розширює круг потенційних позичальників та стимулює рух фінансових ресурсів у бажані напрямки. Прискорює процеси обміну та забезпечує їх періодичність, що сприяє здешевленню кредиту та подовженню його терміну, а тому робить його більш цікавим і бажаним потенційному клієнту. Банківська установа

отримує можливість для використання у операційній діяльності коштів, що мали б бути використані на формування резервів пов'язаних із забезпеченням кредиту. Збільшується пропозиція представлені в банківському відділенні що забезпечує повніше задоволення потреб клієнта.

Ціль статті – є обґрунтування теоретико-методологічних засад формування, функціонування і розвитку партнерства фінансово-кредитних та страхових компаній, розкриття його сутності, та розробка на цій основі шляхів розвитку та механізмів їх реалізації, поглиблення теоретичних засад фінансового контролю страхових організацій та розроблення науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення фінансового контролю страховиків для забезпечення стійкого розвитку страхового сегменту фінансово-кредитного ринку в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Під фінансовим-кредитним альянсом як механізмом забезпечення стійкості страхових компаній слід розуміти сукупність форм, методів, важелів та інструментів взаємодії й консолідації банківсько-страхового бізнесу.

Деякі страхові послуги можуть мати стабілізаційну дію на діяльність банківських установ та їх клієнтів. В першу чергу це обов'язкові, з позиції банківської установи, страхування предмета застави, автомобільне чи іпотечне страхування. Можна до них зарахувати страхування кредитних ризиків та комплексного страхування банків, що у одному полісі обіймає значну кількість банківських ризиків.

Важливою для банківських установ є фахова допомога страхових компаній особливо при процедурі оцінки ризиків. В таблиці 1 представлений аналіз сильних і слабких сторін консолідації банківського та страхового бізнесу в Україні, можливостей та небезпек, що відкриваються при її реалізації (SWOT) із позиції банківської інституції.

Серед основних переваг варто виділити типове для України отримання нової депозитної бази, яке проявляється в тому, що банки отримують доступ до готівки страхових компаній, котра має довгостроковий та стабільний характер, і є дешевшою ніж отримана від дрібних депозитаріїв. Окрім того банківська установа має можливість збільшити асортимент пропонованих послуг, що разом із приналежністю його до фінансової групи чинить позитивний вплив на думку клієнта про дану інституцію та його задоволення від наданих йому фінансових послуг.

Під час проведення контролю суб'єктами нагляду за страховими організаціями використовуються різні методи, основними з яких є: ревізія, перевірка, спостереження, обстеження, безперервне відстеження фінансової діяльності, облік та аналіз фінансової звітності тощо. Кожний метод використовується залежно від виду контролю і має свої інструменти та засоби.

Таблиця 1

Аналіз SWOT консолідації банківського та страхового бізнесу із позиції банківської інституції *

Переваги	Недоліки
Отримання гарантії повернення кредиту у разі знищення заставного майна; Отримання нової депозитної бази; Збільшення асортименту пропонованих послуг; Висока рентабельність інвестицій.	Додаткове навантаження на клієнта; Короткочасне збільшення витрат; Збільшення кількості довгострокових, із високою вартістю пасивів; Інвестиції мають переважно довгостроковий характер та обмежену ліквідність.
Шанси	Загрози
Максималізація задоволення клієнта; Формування образу банку як частини фінансової групи; Оптимізація кредитних ризиків банку.	Пов'язання ефективності банківської інституції із успішністю страхової компанії; Відсутність розуміння нового типу послуг у працівників банку; Ринкові та інвестиційні ризики.

* Складено автором на основі [6]

Нині у механізмі фінансового контролю не використовуються наявні можливості для покращення організації контролю, як на державному рівні, так і на рівні окремого підприємства, як такі: 1) скорочення кількості суб'єктів контролю страхових компаній; 2) об'єднання функцій державних установ, створення мегарегулятора страхового ринку; 3) налагодження взаємодії служби внутрішнього контролю з державними регуляторами; 4) автоматизація бізнес-процесів компанії та в державних установах; 5) використання міжнародного досвіду та адаптація новітніх систем оцінки платоспроможності.

Аналіз особливостей фінансового контролю діяльності страхових організацій, дає можливість окреслити основні напрями контрольної діяльності державних органів нагляду та структур внутрішнього контролю страхових компаній. З огляду на нагальну потребу здійснення якісного внутрішнього фінансового контролю в умовах фінансової нестабільності необхідним є створення внутрішньої служби аудиту або контролінгу.

За останні роки нормативно-правове поле, в якому діють страхові компанії та банки, зазнало істотних змін, спричинених суттєвими ринковими трансформаціями та викликами. Сьогодні виникла потреба у відновленні розвитку ринків фінансових послуг після економічної та політичної кризи, необхідність посилення ефективності державного контролю над фінансовими установами, здійснення інтеграції та уніфікації законодавства з урахуванням європейських вимог та стандартів.

Проаналізувавши сутність фінансового контролю в правовому полі, його місце в системі управління страхової компанії, методи та інструменти, можна констатувати, що система фінансового контролю, яка існує в країні є незадовільною та не відповідає сучасним ринковим потребам, оскільки системи та показники оцінки платоспроможності не дозволяють оцінити потенційну потребу капіталу страховиком, оскільки не враховується вплив ринкових, операційних, інвестиційних ризиків.

Крім того, на сьогодні існує недосконалість системи розміщення активів через нестабільність банківської сфери, нерозвиненість фондового ринку, відсутність якісного державного регулювання та підтримки розвитку страхового ринку. Непрозорість діяльності страховиків та недобросовісність деяких страхових посередників призвели до недовіри громадян до ринку страхових послуг, незадоволеності обслуговуванням. З огляду на такий стан є всі підстави стверджувати, що механізм та система фінансового контролю за діяльністю страхових організацій потребують реформування.

Основний контроль страхової діяльності покладається на Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Загальна мета нагляду за страховою діяльністю полягає в підтриманні функціонування прозорих, безпечних, ефективних і стабільних страхових ринків в інтересах їх учасників та з метою захисту страхувальників.

Ефективність здійснення нагляду з боку Уповноваженого органу за діяльністю страхових компаній ускладнюється через постійну зміну керівництва, зміну законодавства та неправомірне зловживання повноваженнями з боку посадових осіб державного регулятора.

На сьогодні, невирішеним питанням у сфері зовнішнього регулювання за страховою діяльністю є відсутність уніфікованих форм звітності яку подають страхові компанії до органів контролю та ефективної системи аналізу даних. Необхідно зазначити, що фінансова звітність, яку подають страхові компанії, недостатньо ефективно розкриває фінансовий стан компанії, форми звітності на бланках не розкривають специфіку діяльності страхових компаній, інформація, зазначена в них, часто дублюється, автоматизація процесів контролю відсутня.

Впродовж останніх років частота перевірок, що здійснювалися в компанії, збільшилась, водночас зросла і кількість службових зловживань, що спричинює

непередбачувані втрати компанії. Аналіз ситуації дає можливість констатувати, що в період кризи 2008-2014 рр., страховий сегмент фінансового ринку зіштовхнулося з новими проблемами, що пов'язані з економічною ситуацією в країні та зміною кон'юнктури фінансового ринку, насамперед через банківську, політичну та кризу попиту споживача. У такому швидкозмінному середовищі, для успішного функціонування, система фінансового контролю потребує реформування та змін: проведення щомісячних та всеохоплюючих внутрішніх перевірок із використанням найсучасніших інформаційних методів контролю. У 2014 році, завдяки налагодженій роботі служби контролю, менеджмент компанії вирішив зменшити кількість перевірок, в поточному році було зафіксовано менше зловживань та порушень, через ефективність проведених заходів у минулому році.

Для з'ясування фінансового стану страхових компаній та визначення чутливості до ризиків зовнішнього середовища, було проведено аналіз страхового та банківського ринку. Визначено основні тенденції процесів, що проявляються всередині компаній та справляють негативний вплив на їх фінансовий стан, а саме: загальна недокапіталізація страховиків та банків, зростання дебіторської заборгованості, коливання показника дохідності, нестабільність резервів тощо.

Аналіз фінансових показників банків та страхових компаній упродовж останнього періоду дозволяє зробити висновок про необхідність зміни політики управління з урахуванням нестабільності зовнішнього середовища. У зв'язку з підвищенням ризиків в управлінні постає потреба в об'єктивному аналізі та контролі діяльності страховиків, що зумовлює необхідність побудови комплексної системи контролю над всіма сферами діяльності компанії.

Оскільки, страхування є одним з найбільш інформаційно насичених та інформаційно залежних видів бізнесу, розвиток у нашій країні ринкових відносин, інтеграція у Євросоюз та світові інтеграційні процеси спонукає вже сьогодні адаптуватися до вимог світових стандартів: щодо об'єктивної оцінки фінансового стану кредитних та страхових інститутів, вироблення стратегій, котрі спрямовані на зниження фінансових ризиків та отримання конкурентних переваг.

Однією з найактуальніших як світових, так і українських фінансових проблем є наявність значної кількості страхових компаній, що беруть участь у процесі відмивання брудних грошей. Такі протиправні дії завдають величезних збитків фінансовим установам, підривають довіру добропорядних страхувальників та шкодять економіці держави. Зокрема, майже 80 % повідомлень про фінансові операції, які підлягають моніторингу у зв'язку із можливими протиправними діями, припадають на страхові компанії.

З огляду на те, що страхові компанії можуть бути причетними до відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, вважаємо за доцільне запровадити регулярний і неупереджений моніторинг діяльності небанківських фінансових установ, у разі необхідності застосовувати заходи своєчасного арешту активів. Наглядовими органами повинна приділятися особлива увага визначенню бездоганної ділової репутації засновників, керівників та всього персоналу, що надає послуги, пов'язані із залученням активів громадян.

Вирішити наявні перед страховим ринком проблеми, дозволять такі кроки із вдосконалення законодавчої бази, як впровадження нових норм щодо врахування страхових ризиків при розрахунку розміру капіталу, введення нормативного та мінімального розміру капіталу, утворення саморегулювальної організації на страховому ринку, запровадження форми для надання страховиком інформації щодо ключових ризиків та результатів проведеного стрес-тестування. Відповіді зміни мають бути враховані у новій редакції Закону України «Про страхування», Розпорядженні Нацкомфінпослуг «Про встановлення вимог щодо регулярного проведення стрес-тестування страховиками та розкриття інформації щодо ключових ризиків та результатів проведених стрес-тестів».

Процеси глобалізації спонукають страховиків переходити на міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) та впроваджувати єдині європейські системи фінансового контролю, використовуючи зарубіжний досвід та нові моделі. З врахуванням цих обставин, нагальною є модернізація процесів обробки фінансових даних на основі використання сучасних адаптованих таблиць Excel з вбудованими математичними формулами, які дають можливість обчислити вплив ризиків на страхову діяльність, а саме: операційний ризик, нематеріальний ризик, ринковий ризик (ризик зміни процентних ставок, фондовий ризик, майновий ризик, ризик спреду, валютний ризик, ризик концентрації, ризик неліквідності премій), ризик дефолту контрагентів, андеррайтинговий ризик для страховика, який здійснює страхування, інше ніж страхування життя (ризик недостатності премій і резервів, катастрофічний ризик, ризик розірвання договорів), андеррайтинговий ризик для страховика, який здійснює страхування життя (ризик збільшення рівня смертності, ризик збільшення тривалості життя, ризик непрацездатності та шкоди здоров'ю, ризик зростання витрат на ведення справи, ризик зміни розміру ануїтетів, ризик розірвання договорів, катастрофічний ризик), ризики для страховиків, що здійснюють медичне страхування (ризик збільшення рівня смертності, ризик збільшення тривалості життя, ризик непрацездатності та шкоди здоров'ю, ризик зростання витрат на ведення справи, ризик зміни розміру ануїтетів, ризик розірвання договорів, катастрофічний ризик, ризик недостатності премій і резервів, ризик катастрофи, пов'язаний із здоров'ям).

Однак, слід враховувати обставину, що обчислення даних ризиків супроводжується складними розрахунками, які представлені сучасними Excel-таблицями, де вони взаємопов'язані між собою і складають єдину комплексну систему оцінки ризиків та визначення обсягу капіталу, необхідного для кожного із страховиків, що у свою чергу призводить до певних фінансових затрат з боку власників компаній та державних регуляторів.

Сучасна модернізована Excel система та оновлені електронні форми звітності, які мають аналізувати всю основну діяльність страхової компанії, мають включати: загальну інформацію про страхову компанію; інформацію про баланс компанії (за принципами МСФЗ, Solvency II), де задіяні методи оцінки активів та зобов'язань за діючими методами; визначено внутрішньо групові активи (гудвіл, інші нематеріальні активи: акції, облігації, інвестиційні фонди, деривативи, тощо); внутрішньо групові зобов'язання (резерви у розрізі за їх видами, грошові внески перестраховиків, відкладені податкові зобов'язання, кредиторська заборгованість тощо); активи (в якій валюті та у яких установах розміщуються та за яким рейтингом, дані щодо ризику контрагента); детальну інформацію про власні фонди, їх диверсифікацію; інформацію про поточний стан забезпеченості компанії (резерви у розрізі за видами страхування та сукупні резерви); інформацію про отримані премії у розрізі за видами страхування (валові, чисті премії за попередній, поточний періоди та прогноз на майбутній рік), підрахунок операційного ризику, розрахунок мінімального та необхідного капіталу (SCR, MCR); розрахунок найкращої оцінки у розрізі за видами страхування, розрахунок маржі ризику; розрахунок ризиків, що впливають на страхову діяльність (операційний, ринковий, ризик контрагентів, ризик премій, ризик катастроф, тощо); внутрішню модель для розрахунку необхідного капіталу.

Така структура має бути взаємопов'язаною у єдину систему математичних розрахунків та даних і відображатися в єдиних для всіх страхових компаній електронних формах фінансової звітності. Це має здійснюватися з врахування ринкових змін на фінансовому ринку і застосуванні жорстких заходів для швидкого визначення нестабільності кредитно-страхових інститутів, що потребує внесення змін до законодавчих актів у тому числі і модернізації стрес-тестів, з огляду на нові ринкові умови та швидкі перетворення на глобальних ринках.

Аналіз міжнародного досвіду щодо здійснення фінансового контролю страхових компаній показало, що вітчизняний контроль має суттєві відмінності: насамперед це

неврахування економічних умов господарювання, застарілі методи аналізу фінансових даних, зволікання впровадження новітніх інформаційних систем з потужними математичними можливостями, ненадійність банківського та нерозвиненість фондового ринків, непослідовність змін законодавства та багато іншого. Швидке використання міжнародного досвіду у повному обсязі є неможливим, через невідповідність програм вітчизняним умовам господарювання, але впровадження окремих елементів та стандартів загальноєвропейської системи платоспроможності Solvency II дасть можливість значно поліпшити не тільки страховий, а і економічний клімат в країні. Послідовність та відповідність імplementованих норм законодавства світовим тенденціям та наявним вітчизняним можливостям дозволить значно покращити конкурентоспроможність України у світовому економічному просторі.

Тому основними змінами з вдосконалення внутрішнього фінансового контролю страхових компаній на основі використання сучасних систем оцінки ризиків, що мають бути запроваджені, є: максимальне використання можливостей інформаційних систем; адекватність внутрішньої моделі розрахунку нормативного розміру регулятивного капіталу; вдосконалені внутрішні процеси та процедури, що забезпечать якість даних (інформації) для відповідного, повного та точного розрахунку технічних резервів.

Щодо зовнішнього фінансового контролю перш за все необхідно вирішити питання модернізації методики стрес-тестування страхових організацій, що потребує впровадження нових розрахункових показників, а саме: 1) мінімального розміру регулятивного капіталу; 2) вдосконалення порядку розрахунку нормативного розміру регулятивного капіталу, що врахує андеррайтингові, операційні, ринкові ризики та кредитний ризик. Ці зміни забезпечать отримання такої оцінки платоспроможності страховика, яка показує дійсний стан організації, врахує специфічні ризики страхової діяльності та буде відповідати міжнародній практиці, яка застосовується в стандарті Solvency II, при максимальній адаптації до вітчизняних умов господарювання.

Подальшими кроками, для розв'язання існуючих проблем страхового ринку є: прийняття Закону України «Про страхування» у новій редакції; визначення стратегічних орієнтирів розвитку страхового ринку; установлення вимог до системи управління, розкриття інформації страховиками та аудиторських висновків, посилення ролі та відповідальності актуаріїв, внутрішніх аудиторів; прийняття Закону України «Про Фонд гарантування страхових виплат за договорами страхування життя»; врегулювання питання комісійної винагороди за обов'язковими видами страхування; встановлення порядку реєстрації агентів, які здійснюють укладання договорів з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, та встановлення кваліфікаційних вимог; перегляд умов ліцензування, в т.ч. розширення підстав для тимчасового зупинення та анулювання ліцензії; запровадження інвестиційної політики з управління страховими резервами; створення механізму гарантування та збереження активів страхових компаній в комерційних банках, створення нормативно-правового поля для прозорого функціонування кредитно-страхового альянсу в нашій країні з подальшою його інтеграцією у міжнародні фінансові ринки.

Висновки. Аналіз розвитку банківських установ і страхових компаній показав, що практично завжди число стартових компаній значно перевищувало кількість банківських установ. Варто відзначити, що наразі українські фінансові інституції досить динамічні і основне зростання відбувається завдяки створенню нових фінансових установ поряд із ліквідацією не досить успішних. Загальну динаміку досліджуваних фінансових структур визначає як поява нових страхових організацій і банків, так і відкликання ліцензій на здійснення відповідних видів діяльності.

Дослідження тенденцій притаманних для фінансового сектора як самостійного економічного явища має важливе теоретичне і практичне значення, особливо для вітчизняної економіки на сучасному етапі, коли тільки формується фінансовий ринок, його інфраструктура і механізм регулювання.

Сучасний фінансовий механізм контролю страхових організацій являє собою систему фінансових форм, методів, важелів та інструментів, які використовуються у фінансовій діяльності держави і страхової компанії за відповідного нормативного, правового та інформаційного їхнього забезпечення, в контексті відповідної фінансової політики на мікро-, мезо- та макроекономічному рівнях.

Особливості фінансового контролю діяльності вітчизняних страховиків та основні напрями контрольної діяльності державних уповноважених органів та структур внутрішнього контролю страхових компаній обумовлюють нагальну потребу здійснення якісного внутрішнього фінансового контролю в умовах фінансової нестабільності.

Аналіз страхового та банківського ринку методами контролю шляхом дослідження відібраних компаній, дає можливість визначити основні тенденції процесів, які проявляються всередині цих інститутів і виявити негативні тенденції впливу на їх фінансовий стан.

Специфіка виконання основних функцій для банківських установ - це інвестиційна функція, для страховиків - управління ризиками. Водночас слід відзначити зростаюче значення резервів страхових компаній, які є основою для розвитку їхньої участі в інвестиційних процесах, посилення взаємодії з банками на ринках фінансових капіталів. В подальшому це повинно докорінно змінитися, оскільки основна суть страхування полягає у нагромадженні фондів на певний випадок і основна прибутковість страхового бізнесу забезпечується через інвестування тимчасово вільних фінансових ресурсів. Навіть у порівнянні з банківськими установами страхові компанії володіють більш довгостроковими та дешевими ресурсами, так у США лише один вид страхування життя забезпечує фінансування 30 % внутрішніх інвестицій. У Великобританії страхові компанії володіють більш ніж 20 % акціонерного капіталу, що зареєстрований на Лондонській фондовій біржі. Саме такі передумови сприятимуть розвитку банків і страхових компаній в єдиному альянсі.

Список використаних джерел:

1. Бережнов Г.В. Парадигма творческого менеджмента в условиях неопределенности и риска / Бережнов Г.В. // Управления риском, 2004. № 3. С. 50.
2. Березной Г.В. Парадигма творческого менеджмента в условиях неопределенности и риска/ Г.В. Березной // Управление риском. 2004. № 3.
3. Гаманкова, О.О. Ринок страхових послуг України, методологія, практика: монографія / О.О. Гаманкова. – К.: КНЕУ, 2009. – 283, [1] с.
4. Зернов А. В. Система регулирования страхования и ее совершенствование / А. В.Зернов // Страхование дело, 2004. №4.
5. Клапків М.С. Кредитно-страховий альянс / М.С. Клапків // Тернопіль : Збруч, 1995.– 135 с.
6. Клапків Ю. М. Формування консолідованої банківсько-страхової бізнес-архітектури у розрізі страхування автотранспорту в Україні / Юрій Клапків // Галицький економічний вісник. — 2009. — № — С. 97-104.
7. Клапків, Ю. М. Фінансовий механізм консолідації банківсько-страхового бізнесу України / Ю. М. Клапків // Наука й економіка. – 2009. – № 4. – Т. 1. – С.57-64.
8. Коваль А.П., Брызгалов Л. В. Саморегулирование на страховом рынке / А.П. Коваль, Л. В. Брызгалов // Финансы. 2003. № 4 - с. 42.
9. Капица С.П., Курдюмов С.П., Малинецкий Г.Г. Синергетика и прогнозы будущего / Коваль А.П., Брызгалов Л. В., Г.Г. Малинецкий // М.: Наука, 1997.
10. Кузнецов Б.Л. Введение в экономическую синергетику / Кузнецов Б.Л. // Наб. Челны: Изд-во КамПИ, 1999. с. 274-275.
11. Навроцький С.А. Взаємодія страхових компаній і банків / С.А. Навроцький // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права: зб. наук. праць. – Хмельницький: ХІРУП, 2003. – Спецвипуск №2, – С. 259-264.
12. Навроцький С.А. Взаємодія страхових компаній і банків / С.А. Навроцький // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права: зб. наук. праць. – Хмельницький: ХІРУП, 2003. – Спецвипуск №2, – С. 259-264.
13. Навроцький С.А. Система сільськогосподарського страхування/ С.А. Навроцький // Економічні науки. Серія: "Облік і фінанси". Збір. наук. праць Луцького НТУ. – Луцьк, 2012. – Випуск 9 (33). Ч. 2. – С. 458–472.
14. Орланюк-Малицька Л.А. Методологические аспекты исследования страхового рынка Украины. / Л.А. Орланюк-Малицька // Финансы. - № 11, 2004 г.
15. Осипов Ю.М. Философия хозяйства / Осипов Ю.М. //М.: «Юристы». 2001.
16. Попова І.В. Вплив фінансового контролю на вирішення проблем страхового ринку / І.В. Попова // Економіка і управління: науковий журнал – К. : Європейський університет. – 2013. – № 4 (60) – С. 75-83.
17. Попова І.В. Усовершенствование пруденциального надзора в сфере страхования / І.В. Попова // European Applied Sciences: peer-reviewed journal. – German. : ORT Publishing. – 2013. – № 3. – С. 143-147.
18. Попова І.В. Вдосконалення методики стрес-тестування страхових компаній / І.В. Попова // // Економічний аналіз: (WorldCat, Coogole Scholar, Windows Live Academic, ResearchBible, Open Academic Journals Index, CiteFactor)

зб. наук. праць. – Тернопіль. : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка». – 2014. – Том. 16. – № 1. – С. 242-250.

19. Соколинский В.М., Минчев Д.Ю. Феномен глобализации: надежды и сомнения / В.М.Соколинский, Д.Ю. Минчев // Финансовый бизнес, 2004. № 3. С. 53.